

Сватко Ю. І.

МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКА МЕРЕЖА КАФЕДР ЮНЕСКО І ПАРТНЕРІВ «КУЛЬТУРА МИРУ ЧЕРЕЗ КОМУНІКАЦІЮ»

2009 року в Україні розпочала роботу в оновленому форматі мережа кафедр ЮНЕСКО з культури миру і людського спілкування, що відтепер має назву «Міжуніверситетська мережа кафедр ЮНЕСКО і партнерів «Культура миру через комунікацію».

Цей пілотний проект було започатковано десять років тому (1999) за ініціативи співкоординатора діяльності кафедр ЮНЕСКО з прав людини, культури миру, демократії та толерантності у Східній Європі – Міжнародної кафедри ЮНЕСКО «Права людини, мир, демократія, толерантність і взаєморозуміння між народами» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (Київ, Україна).

2000 р. Міжнародна кафедра ЮНЕСКО в НаУКМА як ініціатор і головний координатор проекту офіційно запросила до участі в ньому кафедру ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» у Харківському національному технічному університеті сільського господарства ім. П. Василенка (Харків, Україна). Результатом партнерської співпраці двох інституцій, що належать до знаменитої «родини ЮНЕСКО», стало створення Міжуніверситетської мережі кафедр ЮНЕСКО «Культура миру через комунікацію».

З моменту народження мережі її функціонування передбачало поширення наріжних для ЮНЕСКО ідей культури миру, утвердження засадничих принципів демократії, толерантності, взаєморозуміння і культурної різноманітності, сприяння здійсненню прав людини, що знаходяться у сфері компетенції Організації, на національному, суб-, регіональному і міжнародному рівні через комунікативні практики вільного філософування, наукових досліджень, проектів, тренінгів і експертиз, а також завдяки ефективному використанню інструментів і стандартів якісної освіти різних рівнів і форм.

Проте справді стратегічною метою діяльності мережі на початку XXI ст. стало формування вільного простору професійного спілкування понад кордонами окремих інституцій, регіонів, країн і віровчень, відкритого для знання, розуміння, взаємоповаги і творчої ініціативи. Наполеглива робота задля реалізації цієї мети дозволила закласти надійне підґрунтя як для плідної мережевої співпраці партнерських кафедр ЮНЕСКО, так і для інтенсивного позамережевого співробітництва із зацікавленими вітчизняними та іноземними інституціями.

2008 р. розширення позамережевого партнерського пулу призвело до того, що у рамках святкування 60-ї річниці «Загальної декларації прав людини» в Україні головним координатором проекту було прийнято рішення про реформування існуючої мережі зі суттєвим оновленням попереднього формату. Формальною підставою для цього кроку стали офіційні письмові звернення керівників партнерських інституцій на адресу Міжнародної кафедри ЮНЕСКО в НаУКМА упродовж 2008 р., де у відповідь на пропозицію інституалізувати й поглибити наявну співпрацю на підставі партнерських зв'язків, що фактично склалися з 2000 р., містилося прохання у встановленому порядку розглянути питання про включення зазначених організацій до складу дійсних мережевих партнерів на засадах повного членства.

На початку 2009 р. процедура офіційного приєднання до проекту нових членів, які, формально не належачи до «родини ЮНЕСКО», повністю поділяють і поширюють ідеали та цінності Організацією, завершилася створенням *міжуніверситетської мережі кафедр ЮНЕСКО та їхніх партнерів «Культура миру через комунікацію»*.

Нова мережа є регульованим демократичними інструментами неформальним об'єднанням партнерських організацій, які адекватно репрезентують простір якісної освіти, а також громадську ініціативу, академічне та експертне середовище. За ними – перевірений роками досвід навчальної, наукової, дослідницької, експертної і проектної діяльності як на національному, так і на суб-, регіональному та міжнародному рівні. Крім ініціатора й головного координатора проекту – Міжнародної кафедри ЮНЕСКО в НаУКМА та її пріоритетного партнера – кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування», філософії і історії України в ХНТУСГ, нині до складу мережі на засадах повного членства входять шість добре знаних в Україні інституцій (в порядку фактичного приєднання):

- ◆ кафедра логіки Національної юридичної академії України ім. *Ярослава Мудрого* (Харків, Україна)
- ◆ кафедра філософії та політології Навчально-наукового інституту права, економіки та соціології Харківського національного університету внутрішніх справ (Харків, Україна)
- ◆ кафедра теоретичної та практичної філософії філософського факультету Харківського національного університету ім. *В.Н. Каразіна* (Харків, Україна)
- ◆ Товариство конфліктологів України (Київ, Україна)
- ◆ кафедра філософії та релігієзнавства в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (Київ, Україна)
- ◆ кафедра старовинної музики Національної музичної академії України ім. *П.І. Чайковського* (Київ, Україна).

В лютому 2009 р. на прохання керівників організацій – мережевих партнерів головний координатор проекту як член Національної комісії України у справах ЮНЕСКО оприлюднив відповідну інформацію на черговому засіданні Комісії. Надалі згідно з установленими процедурами вичерпну інформацію з цього приводу було надано через секретаріат Комісії та Постійне представництво України при ЮНЕСКО до Секретаріату Організації у Парижі.

Зараз мережа – у стадії інтенсивного інституційного становлення. Запропонована модель гнучкої взаємодії, що має відкритий, міждисциплінарний, транснаціональний і мультикультурний характер, дає можливість реально об'єднувати на засадах різнорівневого партнерства університети, академічне та експертне товариство, громадські організації, представників «третього сектору» і регіональну владу задля поширення ідей Організації щодо укорінення філософії миру, ідеалів прав людини, демократії, взаєморозуміння між народами, практик ефективної комунікації та ненасильницького розв'язання конфліктів за межі традиційного співробітництва всередині «родини ЮНЕСКО», як це передбачено пунктом 140 розділу С.ІІ Середньострокової стратегії ЮНЕСКО на 2008-2013 рр.

Члени мережі готові до співпраці із Секретаріатом ЮНЕСКО, національними комісіями у справах ЮНЕСКО, знаними міжнародними і національними інституціями, відповідальними вітчизняними і зарубіжними експертами з проблем демократії, самоврядування і прав людини, культури миру і толерантності, діяльності міжнародних організацій і практики міжнародних відносин, теорії цивілізаційних процесів, релігієзнавства, історії філософії, культурології, теорії комунікації, риторики, конфліктології, філософії освіти, музейної справи і збереження культурних цінностей, авторського права, ІТ-технологій *etc.*

Подальше функціонування мережі передбачає пріоритетність для неї таких напрямків діяльності:

- ◆ розробка середньострокової програми на 2011-2016 рр.

- ◆ вироблення поточних регуляторних інструментів і посилення інвестиційної привабливості для забезпечення ефективного функціонування мережі
- ◆ подальше розширення мережі на засадах різнорівневого партнерства
- ◆ створення субрегіонального центру інформації і документації ЮНЕСКО в НаУКМА
- ◆ внутрішня і зовнішня сертифікація навчальних курсів і програм
- ◆ сприяння в оформленні прав інтелектуальної власності
- ◆ сприяння між- і дисциплінарному науковому спілкуванню і мобільності
- ◆ менеджмент проектів
- ◆ експертиза проектів та ідей
- ◆ експертиза конфліктів
- ◆ релігієзнавча експертиза
- ◆ логічний аналіз законодавства
- ◆ філософське консультування
- ◆ організація виставкових лекцій, тренінгів і сертифікатних програм
- ◆ видавнича і просвітницька діяльність.

Тому сьогодні, по завершенні 35-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО розпочинаючи разом із усією «родиною ЮНЕСКО» новий дворічний цикл, Міжуніверситетська мережа кафедр ЮНЕСКО та їхніх партнерів «Культура миру через комунікацію» запрошує університетську, академічну та експертну громаду, представників громадянського суспільства, владні інституції й бізнес-товариство до тісної взаємовигідної співпраці задля утвердження ідей миру, ефективної комунікації й ненасильницького розв'язання конфліктів у сучасному Світі Людини.

Головний координатор Міжуніверситетської мережі
кафедр ЮНЕСКО і партнерів
«Культура миру через комунікацію»,
член Національної комісії України у справах ЮНЕСКО,
завідувач Міжнародної кафедри ЮНЕСКО в НаУКМА,
доктор філологічних наук, професор

Ю.І. Сватко